

Sagsbemærkninger fra Thorupstrand Kystfiskerlaug til ændringsforslag til Reguleringsbekendtgørelsen

Sagsnr. 2021-5333

Indhold:

Baggrund for Thorupstrands sagsbemærkninger og sagen

Alternativ regel

Høringsbrevet

Forslag til ændringer i Reguleringsbekendtgørelsen

Baggrund for Thorupstrands sagsbemærkninger og sagen:

For Thorupstrand Kystfiskerlaug er det vigtigt at sikre kontinuitet i hensigten med og betingelserne for de særlige dispensationsregler, som gælder laugets virke.

Dispensationsreglerne for et laug er ifølge forslaget fortsat begrundet i laugets funktion med at fastholde kvoter lokalt. Det har lauget hidtil skulle dokumentere med et kvalitativt udsagn.

Dette udsagn består i den faktuelle konstatering, at på en landingsplads, hvor der ikke er et kvotelauget, står fiskerne løbende med den usikkerhed, at byens kvotegrundlag kan forsvinde på en stund, hvis de individuelle kvoteejere hver i sær beslutter sig for at sælge deres kvoter til udefra kommende købere.

Det betyder, at den enkelte må frygte pludselig at stå alene tilbage med samtlige udgifter til pladsens drift (som det er sket på utallige landingspladser/havne i Danmark) og derfor underkastes en incitamentsstruktur, der tilskynder vedkommende til selv at sælge sine egne kvoter ud, før man kommer til at være de sidste på pladsen. Hvorved kvoterne ikke fastholdes lokalt. Thorupstrand har set dette med den tragiske udvikling i naboletet Lildstrand, hvor flåden blev solgt på en måned, fordi man ikke nåede inden da at få skabt en fælles kvote, som ikke risikerer at blive solgt grundet et fordelagtigt købstilbud udefra. Den enkelte fisker betaler på en landingsplads med en procentdel af sin omsætning til pladsens drift, og i Lildstrand (som andre steder) steg denne procent eksponentielt i takt med, at pladsens individuelt ejede fartøjskvoteandele blev solgt ud af byen. Det blev en glidebane, som ikke kunne standses, da den var sat i gang.

Ovenstående er den kendsgerning og erfaring, der er den kvalitative grund til, at et laug kan bidrage til, at kvoteandelene på en landingsplads ikke risikerer at blive solgt ud af byen/egnen/regionen. Fordi fiskerne kan vide sig sikre på, at der er (kollektive) kvoter som ikke forsvinder fra pladsen.

Men for at et laug kan fungere under de fra år til år meget varierende forekomster af fisk (og TAC), er det nødvendigt at laugene løbende kan leje årsmængder ud og ind fra andre kvoteejere, således at der dels ikke går årsmængder til spilde, dels sikres tilstrækkelige årsmængder til laugets egne medlemmer. Denne funktion er en forudsætning for den førstnævnte funktion, nemlig evnen til at fastholde laugets ejerskab af kvoteandele. Flexibiliteten vedrørende udlejningen af **årsmængderne** er en betingelse for kontinuiteten i det lokale ejerskab af **kvoteandelene**.

Dette forholds altafgørende betydning for et laugs overlevelse og drift kan f.eks. illustreres af laugets relation til de pengeinstitutter, der har lånt penge til laugets kvotekøb. Pengeinstitutterne skal årligt have en mæglers opgørelse over værdien (handelsprisen) af laugets 'fiskerettigheder'. Det gør mægleren ved at gange laugskvoternes årsmængde med den aktuelle salgspris pr. kg. i årsmængden. Da TAC varierer stærkt (i 2021 er f.eks. TAC på torsk i vore farvande ¼ af hvad den var for tre år siden, et fald på 75%), betyder det, at den værdi, der står som sikkerhed for banklånene er ekstremt varierende. I 2016 var Thorupstrand Kystfiskerlaugs mæglervurderede værdier på 120 mio. kr., i 2021 ligger den på 39 mio. kr – mens kvoteandelens promilletal (dvs. det laug et egentlig ejer) er konstante. Dette medfører, at et laug kun kan overleve i fiskerierhvervet, såfremt det kan ud- og indleje årsmængder på en sådan måde, at dets driftssikkerhed er stabil nok til at opveje bankernes (og Finanstilsynets) bekymring over svingningerne i dets værdisikkerhed. Dette er den samlede mekanisme, som gør det muligt for et laug at opretholde fangstrettighederne i et fælles ejerskab, der kan modvirke den incitamentsstruktur i kvotemarkedet, som risikerer at føre en fiskerby ud på samme glidebane som kollegerne i Lildstrand og mange andre danske landingspladser er blevet ramt af. Og som det er dispensationsreglernes hensigt og lovens ånd at sikre lokale fiskersamfund imod.

Dette er grunden til, at en ny regel om, at ethvert fartøj der lejer en portion årsmængde af et kvotelaug eller -selskab skal lande 50% af sine samlede fangster i den region, hvori selskabet er hjemmehørende, ikke er forenelig med driften af et kvotelaug, som ovenfor beskrevet. Det er ikke engang foreneligt med et krav om, at 50% af den ind- eller ud-lejede portion årsmængde landes i regionen, hvori laug et/selskabet er hjemmehørende.

Dette skyldes, at et laug i f.eks. region Nordjylland både indlejer og udlejer årsmængder til fartøjer/selskaber i f.eks. region Midtjylland og omvendt, da de har kvoter i de samme farvande (Nordsøen og Skagerrak).

I 2021 har laug et i Thorupstrand (pga. TAC) 25% af sin normale årsmængde på torsk og medlemmerne kan (pga. hollandske bomtrawlere i Jammerbugt) kun fange 1/3 af laugets årsmængde på rødspætter, men mere end det dobbelte af laugets egen årsmængde på tunger (som laug et så ind-lejer). Derfor er det afgørende for et sådant laugs normale drift og fastholdelse af det lokale ejerskab til kvoteandelene, at en fisker i Thorupstrand ikke skal sejle til Hvide Sande eller Thyborøn for at lande fisk eller omvendt at et Hvide Sande-fartøj ikke skal lande i Hanstholm, Hirtshals eller Skagen, fordi det har lejet en portion årsmængde af laug et i Thorupstrand.¹

Konklusionen er, at for at fastholde ejerskabet lokalt skal udlejningen fungere fleksibelt og ikke tvinge fartøjerne til kontraproduktive adfærdsmønstre, der alligevel ikke tjener det egentlige formål.

Alternativ regel:

I stedet for årsmængderne bør kravet om at kunne dokumentere, at kvoterne fastholdes lokalt, sikres med en regel om, at kvoteandele ikke må sælges ud af regionen, hvor det ejende laug eller selskab er hjemmehørende. Man kan også udfærdige den regel, at kun f.eks. 50% af en kvoteandel må sælges ud af regionen, hvor den er ejet af et laug eller selskab. Det vil være en reel dokumentation for og sikring af, at kvoteandele (som er den sag, laug og selskaber reelt ejer) fastholdes lokalt, dvs i den region, hvor laug et/selskabet hører til som juridisk subjekt.

Nedenfor er angivet de steder i høringsbrevet og i forslagsteksten fra ministeriet, som ovenstående høringsvar er baseret på (*mine tolkninger og alternative løsninger i parantes*):

Høringsbrevet:

'Ministeriet foreslår derfor, at der indføres kriterier om, at mindst 50 pct. af landinger foretaget af fartøjer med tilknytning til kvoteselskabet eller laugets skal være landet i lokale havne'

(heraf fremgår det ikke, at der er tale om udlejning af årsmængder, hvis man med 'tilknytning' mener laugets/selskabets egne medlemmer)

'Det foreslås desuden, at det nuværende krav om, at der skal indsendes dokumentation for, at erhvervsfiskerselskabet medvirker til at sikre, at kvoterne fastholdes lokalt, bevares. For at kravet skal kunne anvendes mere operationelt, foreslås det at udvikle en objektiv definition af, hvad det betyder, at kvoterne fastholdes lokalt.'

(Dette behøver ikke nødvendigvis forstyrre udvekslingen af årsmængder, og kan i stedet foregå ved en regel der handler om fastholdelse af kvoteandele lokalt)

'Konkret foreslås det at stille krav til de fartøjer, som har en tilknytning til kvoteselskabet eller laugets. Tilknytning kan basere sig på, at fartøjerne enten er ejet af personer eller selskaber, som indgår i ejerkredsen i kvoteselskabet/laugets eller har fået overdraget årsmængder.'

(Det er ikke et krav til fartøjerne, der skal til for at 'fastholde kvoter lokalt', men et krav til de laug og selskaber, der ejer kvoteandelene – dvs. et krav til deres køb og udsalg af disse kvoteandele, som kan løse opgaven)

'Fremover skal tilknyttede fartøjer lande mindst 50 pct. af fartøjets samlede landinger i kvoteselskabets eller laugets hjemregion. Analyser af de konkrete selskaber, som i dag har en dispensation, viser, at alle disse fartøjer og selskaber opfylder dette krav.'

(Hvis der er tale om, at 'tilknyttede fartøjer' er identisk med alle fartøjer der ind- eller udlejer årsmængder til laug/selskaber, så er det ikke rigtigt, at 'alle disse fartøjer og selskaber opfylder dette krav'. Det kan de ikke.)

Forslag til ændringer i Reguleringsbekendtgørelsen:

§ 52.

Stk. 2.

3) Mindst 50% af de samlede landinger foretaget af fartøjer, som skal have overdraget årsmængder fra kvoteselskabet eller laugets fartøj, skal være landet i hjemregionen, hvori kvoteselskabet eller laugets fartøj skal tilhører, jf. stk. 4, nr. 3, i det foregående kalenderår. Region forstås i denne sammenhæng som enten Region Hovedstaden, Region Sjælland, Region Syddanmark, Regions Midtjylland eller Region Nordjylland.

(Alternativt forslag, der løser opgaven: Mindst 75 % af de kvoteandele, et laug eller selskab sælger til et andet laug, selskab eller fartøj, skal sælges til sådanne indenfor den region, hvori

lauget, selskabet eller fartøjet er hjemskrevet. Region forstås i denne sammenhæng som enten Region Hovedstaden, Region Sjælland, Region Syddanmark, Regions Midtjylland eller Region Nordjylland.)

Stk. 8.

Mindst 50 % af de samlede landinger foretaget af fartøjer, som har fået overdraget årsmængder fra kvoteselskabet eller laugets fartøj, skal landes i hjemregionen hvori kvoteselskabets eller laugets fartøj tilhører. Region forstås i denne sammenhæng som enten Region Hovedstaden, Region Sjælland, Region Syddanmark, Region Midtjylland eller Region Nordjylland.

(Alternativt forslag, der løser opgaven: Der skal indsendes årlig dokumentation for, at erhvervsfiskerselskabet medvirker til at sikre, at kvoterne fastholdes lokalt, ved at min. 75 % af de kvoteandele, lauget eller selskabet har afhændet til et andet laug, selskab eller fartøj, skal være solgt til sådanne indenfor den region, hvori lauget eller selskabet er hjemskrevet. Region forstås i denne sammenhæng som enten Region Hovedstaden, Region Sjælland, Region Syddanmark, Region Midtjylland eller Region Nordjylland.)

Med venlig hilsen

Thomas Højrup

Thorupstrand Kystfiskerlaug

Thorupstrand 2.12.2021

Note:

¹ Da fiskerne (både partsfiskere med og uden part i et fartøj) i Thorupstrand for at fastholde kvotegrundlaget lokalt – belært af Lildstrand - er gået sammen om at eje byens fiskerettigheder i fællesskab i stedet for at eje dem individuelt, er laugets løbende ind- og udlejning af årsmængder i takt med de beskrevne svingninger (i TAC, i vigtige fiskearters tilstedeværelse og i priser) en nødvendig eksistensbetingelse for Thorupstrand. I andre, større fiskerbyer ejer et lokalt kvoteselskab oftest en lille del af de samlede kvoter.

Hvis det at ind-leje en portion – f.eks. 10 tons tunger – af et selskab i Hvide Sande (Region Midtjylland) skulle tvinge fiskerne i Thorupstrand (Region Nordjylland) til at sejle til Thyborøn (nærmeste havn i Region Midtjylland) for at lande noget af deres fangst, så vil en sådan ind-lejning ikke længere finde sted. Det samme gælder den anden vej. Det vil med andre ord fjerne laugets mulighed for at regulere den for Thorupstrands overlevelse nødvendige, fleksible anvendelse af kvoterne fra år til år, hvis man beslutter sig for at intervenere i forvaltningen af de voldsomt varierende **årsmængder** på de forskellige arter. Hvis kvotelaugene i Thorupstrand skal overleve og videreføre det lokale ejerskab til laugets kvoter, så skal reguleringsbekendtgørelsen i stedet fokusere på markedet for køb og salg af **kvoteandele** og kræve årlig dokumentation for, at kvotelaugene fastholder det lokale **ejerskab** til kvoterne. For eksempel ved at indføre en øvre procentgrænse for, hvor meget FKA, der et givet år må sælges til købere i en anden region. Dette vil årligt kunne dokumenteres og kontrolleres med **verificerbart talmateriale**. Derved indføres et **målbart** og **objektivt kriterium** for 'fastholdelse af kvoter lokalt', som er afgørende for at opfylde Rigsrevisionens krav til regelværket imod uønsket kvotekonzentration.

Såfremt denne regel ikke er hensigtsmæssig for kvoteselskaber, kan man afgrænse dens gyldighed til kun at gælde for laug og finde en anden løsning for selskaber.